

20. Cestovní ruch v České republice. Turistické regiony

(Praha a okolí, Jižní Čechy, Šumava, Plzeňsko, Západočeské lázně, Severozápadní Čechy, Český sever, Český kraj, Východní Čechy, Vysočina, Jižní a střední Morava, Severní Morava a Slezsko, Krkonoše)

- **Česká republika** je vnitrozemským státem ve střední Evropě, který se nachází uprostřed mírného pásu severní polokoule a zaujímá území historických zemí Čech, Moravy a části Slezska.
- Státní hranice tvoří sousedství s Polskem, Německem, Rakouskem a Slovenskem.
- Samostatnost nabylo 1. ledna 1993 jako nástupnický stát Československa
- Správní členění: 14 krajů
- Hlavní město: Praha
- Úřední jazyk: čeština
- Nejvyšší bod: Sněžka (1603 m.n.m.)

Praha

- Hlavní město České republiky. Politické, hospodářské a kulturní centrum státu. Sídlo prezidenta republiky, vlády, parlamentu. Centrum vysokého a odborného školství, sídlo Akademie věd, řady výzkumných a vědeckých ústavů
- Významné evropské kulturní středisko s řadou divadel, muzeí, galerií a výstavních sálů
- Praha je neobyčejně bohatá na významné architektonické stavby všech epoch. Historické jádro města o rozloze 866 hektarů je od roku 1992 zapsáno do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.
- Je největší městskou památkovou rezervací v ČR a oplývá největším množstvím národních kulturních památek.
- Karlův most, Pražský hrad, Betlémská kaple, Petřínská rozhledna

Praha a okolí

- Turistický region Praha a okolí odpovídá území Středočeského kraje
- nachází se zde množství významných historicky cenných památek a několik chráněných krajinných oblastí (Křivoklátsko, Český ráj)
- Největší koncentrací památek se chlubí Praha a Kutná Hora, které byly zapsány do Seznamu světového přírodního a kulturního dědictví UNESCO
- Nejproslulejšími hrady jsou Karlštejn a Točnick na Berounsku, Křivoklát na Rakovnicku, Český Šternberk na Benešovsku a Kokořín na Mělnicku.
- Nejzajímavějšími zříceninami jsou Žebrák na Berounsku a Okoř na Kladensku.
- Nejvýznamnějšími zámky jsou Konopiště na Benešovsku, Žleby a Kačina na Kutnohorsku, Loučeň na Nymbursku, Lány na Rakovnicku a také zámky Mělník a Nelahozeves na Mělnicku.
- nejnavštěvovanějším místem ve Středočeském kraji je AquaPalace Praha, druhým nejvíce navštěvovaným cílem je sedlecká kostnice, třetím je chrám svaté Barbory v Kutné Hoře

Jižní Čechy

- Jižní Čechy jsou krajem rybníků, lesů a rašelinišť, středověkých měst a památek
- Krajina tohoto regionu není poznamenána působením velkých průmyslových podniků, důkazem čehož je množství chráněných území.
- Zdejší kraj je vyhledávaným turistickým cílem nejen pro své přírodní krásy, ale též pro množství historických památek a dobré podmínky pro cyklistiku a vodní sporty.

- Mezi turisticky nejzajímavější cíle patří Zámek Červená Lhota, Zámek Hluboká nad Vltavou, Holašovice nebo přírodní oblast Česká Kanada

Šumava

- Šumava patří mezi turisticky nejvyhledávanější oblast cestovního ruchu v České republice
- Chráněná krajinná oblast Šumava byla v roce 1990 vyhlášena UNESCO za biosférickou rezervaci, začleněnou mezi nejceněnější území v Evropě.
- Od roku 1991 je vyhlášena Národním parkem ČR. Celou oblast pokrývají na 80% plochy lesy - jedná se o nejrozsáhlejší zalesněné území střední Evropy. Nejatraktivnější je Boubínský prales
- Turistická atraktivita Šumavy je dána především hodnotným a málo civilizací poznamenaným krajinným přírodním potenciálem.
- Šumavský region je rozlehlé, asi 120 km dlouhé souvislé zalesněné horské pásmo. Hory a kopce Šumavy společně se zdejší neporušenou přírodou vytvářejí ideální podmínky pro letní turistiku a zimní pobyty.
- Území disponuje i bohatou nabídkou kulturně historických atraktivit (Klatovy – katakomby). Významný je také potenciál vodních ploch a toků vhodných pro rekreaci i vodní sporty a turistiku (Lipenská přehrada, řeky Vltava, Otava a Úhlava).
- Rozvinuté jsou především možnosti pro zimní sporty, ale i pro rybolov, myslivost a další aktivity. Rozrůstají se příležitosti pro agroturistiku.
- Šumava je protkána množstvím značených turistických stezek. Nejstarší naučná stezka byla vyznačena roku 1967, pro zimní sporty jsou určena lyžařská střediska Zadov-Churáňov, Kubova Huť, Kramolín, Kvilda, Nová Huť a další.
- Turistický region Šumava se podílí více než 40% na příjezdech turistů jak do Jihočeského, tak i do Plzeňského kraje.
- Zhruba třetinu představují cizinci, především z Německa a Nizozemí. Mezi tuzemskými návštěvníky převažují obyvatelé nejbližších krajských měst Plzně a Českých Budějovic a obyvatelé Prahy

Plzeňsko

- Tento turistický region je součástí Plzeňského kraje
- Region je jedinečný množstvím přírodních, kulturních, historických a gastronomických aktivit s příznivou dopravní dostupností
- Celé území je vhodnou oblastí pro rekreační, rodinnou i výkonnostní turistiku, jsou zde ideální podmínky pro pěší turistiku, cykloturistiku a vodní sporty, sportovní rybolov, myslivost, agroturistiku, jezdeckou turistiku a ekoturistiku
- Pro region Plzeňsko je charakteristická mírně zvlněná lesnatá krajina (Brdské lesy), protkaná sítí řek a rybníků, s téměř nedotčenou přírodou, malebnými vesničkami a siluetami četných hradů a zámků
- Mezi nejvýznamnější města regionu, ale i celého kraje patří Plzeň, která získala světovou proslulost díky zdejší značce piva Pilsner Urquell, které lze ochutnávat v restauraci v areálu pivovaru. Zdejší Pivovarské muzeum patří k nejstarším svého druhu na světě.
- V plzeňském divadle se v roce 1926 poprvé představily slavné loutky Spejbla a Hurvínka.

Západočeské lázně

- Tento turistický region se rozprostírá na území krajů Karlovarského a části Plzeňského.
- Turistický region Západočeské lázně zahrnuje území tří turistických oblastí: Tachovsko-Stříbrsko, Západočeský lázeňský trojúhelník a Krušné hory-západ.
- Cestovní ruch se společně s lázeňstvím podílí cca 10 - 15 % na HDP Karlovarského kraje. O rozvoji služeb cestovního ruchu vypovídá také vysoký počet podnikatelských subjektů v cestovním ruchu v sektoru pohostinství a ubytování

- Region představuje vysoký podíl na celkovém počtu turistů v ubytovacích zařízeních ČR. Dlouhodobě se vyznačuje nejvyšší délkou pobytu, která činí téměř dvojnásobek oproti průměru ČR. Počtem lůžek je region na předním místě v republice. Má také silně nadprůměrný podíl hotelového ubytování. Více než polovinu hostů ubytovacích zařízení tvoří cizinci, převážně z Německa, Ruska, Polska, Nizozemska a USA. Ti také tvoří cca 30 % všech návštěvníků
- Nejcharakterističtějším rysem regionu je ale lázeňství v proslulém lázeňském trojúhelníku Karlovy Vary - Mariánské Lázně - Františkovy Lázně. Věhlasu se díky svým radioaktivním pramenům stále více přibližují také lázně Jáchymov. Mezi méně známá lázeňská místa patří lázně Kynžvart a Konstantinovy Lázně. Lázeňské služby poskytuje na 75 lázeňských zařízení. Pobyt v lázeňském zařízení lze zpestřit návštěvou místních pamětihodností, procházkou parkem či objevováním nespočetných naučných stezek.

Severozápadní Čechy

- Tento turistický region je tvořen celým Ústeckým krajem a je ještě rozdělen na tři turistické oblasti: Krušné hory a Podkrušnohoří, Děčínsko a Lužické hory a České středohoří a Žatecko
- V regionu Severozápadní Čechy jsou zajímavé a turisticky nepřetížené horské oblasti, kulturně-historické památky, vhodné turistické a cykloturistické terény, přírodní nádrže i umělé vodní plochy. Jsou zde lokality s výbornými letními či zimními turistickými podmínkami. Ale ne celé území je turisticky atraktivní (průmyslové oblasti)
- Od středověku se zde rozvíjelo hornictví spojené s těžbou rud a později uhlí. Byly zde těženy polodrahokamy použité při výzdobě Karlštejna a katedrály sv.Víta v Praze
- K významným historickým památkám patří např. zámky v Klášterci nad Ohří, Krásném Dvoře, Libochovicích, Duchcově
- K přírodním zajímavostem patří světoznámé České Švýcarsko, České středohoří s Milešovkou nebo Krušné hory s Klínovcem
- NP České Švýcarsko je nejzachovalejší částí Děčínské vrchoviny, nachází se zde největší skalní útvar ve střední Evropě Pravčická brána. V létě je cílem mnoha turistů stejně jako CHKO Labské pískovce. Nacházejí se zde skalní města s hlubokými soutěskami a roklemi (Tiské stěny)

Český sever

- Tento region upoutává především svými přírodními krásami.
- Turistický region Český sever je součástí Libereckého kraje a rozděluje se do dalších čtyř turistických oblastí: Máchův kraj, Lužické hory a Ještědský hřbet, Frýdlantsko a Jizerské hory.
- Na mnoha místech tohoto regionu se dochovala svérázná roubená stavení a kamenné rozhledny.
- Na území je řada vyznačených cyklotras, pro milovníky vodních sportů je zde Máchovo jezero a oblast Holandských rybníků. V Jizerských horách je i jeden z nejznámějších lyžařských běžeckých areálů - Jizerská magistrála.
- Města regionu mají bohatou sklářskou tradici.
- V regionu najdeme velké množství kulturně-historických památek (město Liberec, hrad Bezděz, zámek a hrad Frýdlant) a významných turistických cílů - Máchovo jezero, Lužické hory, Jizerské hory
- Je zde rovněž nadprůměrně vysoká úroveň podnikatelské aktivity v oboru pohostinství a ubytování

Český ráj

- turistický region, který tvoří i turistickou oblast Český ráj se rozkládá na území tří krajů Královéhradeckého, Libereckého a Středočeského
- Je nejstarší chráněnou oblastí u nás, byla vyhlášena v roce 1955

- Je jedním ze symbolů naší země a patří mezi nejnavštěvovanější oblasti v ČR
- V roce 2005 byl vyhlášen Geoparkem UNESCO, který je na větší ploše než samotná CHKO
- jsou zde krásná skalní města např. Hruboskalsko, Prachovské skály, Klokočské a Betlémské skály, ...
- nachází se zde množství krásných rybníků jako např. Obora nebo Věžický a také množství zřícenin jako hrad Trosky nebo Frýdštejn
- V Českém ráji žijí chránění živočichové a rostou zde i chráněné rostliny
- jsou zde zaznamenány stopy po nejstarším pravěkém osídlení zejména v oblastech Klokočských a Prachovských skal
- Nachází se zde také řada kulturních a historických památek - ve 13. a 14. stol. Zde začali vznikat města jako Mladá Boleslav a Jičín a zároveň zde vznikaly první hrady a tvrze jako např. Kost, Trosky, Valdštejn, nebo zámky Hrubý Rohozec a Sychrov nebo Hrubá Skála
- Turisté zde mohou podnikat spoustu aktivit pro volný čas, nachází se tu množství cyklostezek, rafting, jízdy na koních, rybolov, pěší turistiku apod.

Východní Čechy

- Východní Čechy jsou turistickým regionem zahrnujícím Královéhradecký a Pardubický kraj (Pardubice – Velká pardubická).
- Pro potřeby cestovního ruchu jej lze rozčlenit do osmi turistických oblastí: Kladské pomezí, Podzvičinsko, Hradecko a Bydžovsko-Chlumecko, Orlické hory a podhůří, Pardubicko, Chrudimsko-Hlinecko, Ústecko a Svitavsko
- Pro aktivní turistiku nabízí nejen krásnou přírodu a zdravé životní prostředí nížinného, podhorského i horského charakteru, ale také atraktivní turistické cíle. Významnými turistickými atrakcemi jsou ZOO ve Dvoře Králové nad Labem, Adršpašské skály, zámky v Litomyšli, Opočně, Ratibořicích a Kuksu
- V regionu Východní Čechy naleznete množství přírodních krás – CHKO Orlické hory, CHKO Železné hory, CHKO Žďárské vrchy (Devět skal), CHKO Broumovsko (Adršpašské a Teplické skály)
- Na území celého regionu se rozvíjí agroturistika, zvláště se zaměřením na tradiční chov koní

Vysočina

- Turistický region Vysočina je totožný s územím kraje Vysočina a tvoří také samostatnou turistickou oblast Vysočina
- Region Vysočina nabízí příležitosti pro pobytovou letní a zimní turistiku a pro návštěvy hodnotných kulturně historických památek.
- Podílem turistů v ubytovacích zařízeních se řadí tento region k průměrně navštěvovaným. Ubytovací kapacity jsou vzhledem k velikosti kraje jedny z nejnižších v republice.
- Z atraktivit mezinárodního významu lze uvést městskou památkovou rezervaci Telč a areál poutního kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře u Žďáru nad Sázavou, které jsou zapsány do Seznamu světového kulturního dědictví UNESCO.
- Převládající rekreační funkcí území je středně náročná pobytová a pohybová turistika s významnou letní sezónou. Výjimečné je postavení chráněné krajinné oblasti Žďárské vrchy, která je lyžařskou oblastí celostátního významu a má tradici v pořádání mezinárodních závodů.
- K návštěvě láká řada historických památek - mimo známá místa jako jsou Telč, Jihlava nebo Zelená hora, také barokní zámek v Jaroměřicích nad Rokytnou nebo v Náměšti nad Oslavou, středověké hrady Pernštejn, Roštejn, Kámen či Lipnice nad Sázavou.
- Dále zde mohou turisté navštívit Muzeum rekordů a kuriozit v Pelhřimově

Jižní morava

- Turistický region Jižní Morava pokrývá celé území Jihomoravského kraje a část kraje Zlínského.
- Pro účely cestovního ruchu je region Jižní Morava rozčleněn do 5-ti přirozených turistických oblastí: Brno a okolí, Moravský kras a okolí, Lednicko-valtický areál, Podyjí a okolí a Slovácko.
- Podle počtu turistů se oblast řadí k mírnému nadprůměru České republiky.
- Pro tento region je typická poptávka individuálních turistů po pobytové turistice u vody a naučně kulturní turistice, zejména v letním období. Podle místních podmínek je specifikem kraje poptávka spojená s vinařskou turistikou. Rozvíjí se také vodní turistika. V Brně je poptávka orientovaná především na městskou poznávací a kulturní turistiku, kongresovou a sportovní turistiku.
- Hlavními turistickými atraktivitami z hlediska návštěvnosti jsou Moravské zemské muzeum, Lednický zámek a hrad Špilberk, které ročně navštíví více než 100 000 návštěvníků.

Střední Morava

- Turistický region Střední Morava se vyznačuje bohatou historií a celou řadou významných architektonických a historických památek, nebo krásnou přírodou, kde se nachází například množství jeskyň (např. Javoříčské a Mladečské) a nejhlubší zatopená propast ve střední Evropě (Hranická)
- Za návštěvu stojí i historická centra Olomouce, Šternberka, Litovle nebo Prostějova
- V neposlední řadě jsou u turistů oblíbené tradiční gastronomické speciality (olomoucké tvarůžky) nebo místní folklor na Hané (jízda králů, dožínky)
- V regionu střední Moravy se nachází početná síť cyklotras, které jsou díky rovinaté krajině vhodné pro všechny věkové skupiny cyklistů.
- Region nabízí také široký výběr historicko-kulturních památek (např. hrady Bouzov a Helfštýn,)

Severní Morava a Slezsko

- Region Severní Morava a Slezsko zahrnuje především území Moravskoslezského kraje a část krajů Olomouckého a Zlínského.
- Tento region je dále rozdělen na 6 turistických oblastí: Beskydy-Valašsko, Ostravsko, Poodří, Opavské Slezsko, Těšínské Slezsko a Jeseníky s podhůřím
- Potenciál tohoto regionu vychází především z přírodních horských destinací Beskyd (Valašsko) a Jeseníků
- Je zde druhý nejvyšší potenciál lázeňství v ČR (např. Karlova studánka, Jeseníky)

Krkonoše

- Nejvyšší a nejznámější pohoří v České republice, v severovýchodních Čechách na hranici mezi Českou republikou a Polskem. Česká část je rozlehlejší a členitější
- Krkonoše se rozkládají na území Libereckého a Královéhradeckého kraje a jsou samostatným turistickým regionem, který se rozděluje na další tři turistické oblasti - Krkonoše-západ, Krkonoše-střed a Krkonoše-východ.
- Nachází se zde nejvyšší hora České republiky - Sněžka (1603 m n.m.) a pramení zde řeka Labe. Pro své mimořádné přírodní bohatství bylo území Krkonoš vyhlášeno národním parkem (1963).
- Oblast má vynikající podmínky především pro zimní rekreaci - sjezdové a klasické lyžování. Jsou zde ale také velmi dobré podmínky pro pěší turistiku a cykloturistiku v letní sezóně. Krkonoše nabízejí množství špičkově vybavených středisek (Špindlerův Mlýn, Pec pod Sněžkou nebo Janské Lázně)